

PARAMETERS OF A CONDITION OF MATERIAL-TECHNICAL BASE OF OLYMPIC, PARALYMPIC AND DEAFLYMPIC SPORTS IN A SYSTEM OF MANAGEMENT OF ITS DEVELOPMENT

Julia DOVGENKO

National university of physical culture and sports of Ukraine

Abstract. Necessity of operating by the full and objective information about material-technical base of olympic, paralympic and deaflympic sports for realization of efficient control by its development is considered. Parameters of an estimation of a condition of material-technical base of olympic, paralympic and deaflympic sports are proved.

Key words: paralympic sport, deaflympic sport, system of management.

ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СПОРТИВНИХ ШКІЛ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Галина ПУТЯТІНА

Харківська державна академія фізичної культури

Постановка проблеми. Фізична культура і спорт у даний час набувають усе більше значення в житті суспільства як засоби зміцнення здоров'я, підвищення рівня фізичних і психічних можливостей, рекреації, як чинники соціального самоствердження і міжнародного співробітництва.

Роль юнацького спорту в нашій країні зростає в зв'язку з тим, що він є основною базою підготовки спортивних резервів. Система підготовки спортивного резерву складається з:

- спеціалізованих класів;
- дитячо-юнацьких спортивних шкіл;
- спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву;
- шкіл вищої спортивної майстерності;
- училищ фізичної культури, училищ олімпійського резерву.

Аналіз літературних джерел і публікацій. Система з розвитку спорту, підготовка кваліфікованих спортсменів нерозривно зв'язані зі ступенем упровадження наукових досліджень у практику роботи спортивних шкіл. У науково-методичній літературі досить широко розкриті методики підготовки спортивних резервів окремих видів спорту. Чимало уваги приділяється такому аспектові як програмно-нормативне забезпечення спортивних шкіл [7]. У 1980 роках Артишевським В.Н., Ісаєвим А.А., Синенко В.В. розглянута система інформаційно-педагогічного забезпечення тренерів ДЮСШ [3,4], умови ефективної діяльності директора ДЮСШ [5]. Ученими Харківської державної академії фізичної культури Приходько І.І., Приходько А.І., Мудриком В.І. розглядалася ефективність колективної праці в СДЮШОР.

Мета дослідження: виявити актуальні проблем діяльності спортивних шкіл на сучасному етапі.

Результати дослідження. Досягнення українських спортсменів на XXVIII літніх Олімпійських іграх в Афінах і XII Параолімпійських іграх чимало внесли у справу утвердження України в міжнародній співдружності, поповнили скарбницю вітчизняного і світового спорту найкращими результатами.

Успіхи наших спортсменів стали можливі завдяки початим зусиллям усіх рівнів керування фізичною культурою і спортом у створенні умов для підготовки спортсменів.

Підготовка і виступи спортсменів – це вплив багатьох факторів. Це і робота тренерів, медичних працівників, достатнє фінансування, і, безумовно, ефективна діяльність спортивних шкіл у системі підготовки спортивного резерву для поповнення збірних команд України.

Забезпечення умов роботи спортивних шкіл відіграє велику роль у визначенні ефективності її діяльності. Мається на увазі забезпечення спортивними базами, інвентарем, професійними кадрами, науково – методичне забезпечення, медико-біологічне забезпечення. І чим вище рівень підготовки спортсменів, тим більше вимог до якості забезпечення процесу підготовки.

До показників ефективної діяльності спортивних шкіл відносяться:

- стабільність контингенту, що займаються;
- рівень фізичного розвитку і фізичної підготовленості учнів;
- кадрове забезпечення спортивних шкіл;
- фінансування;
- організаційно- управлінська діяльність директора;
- рівень спортивної кваліфікації, що займаються;
- матеріально-технічне забезпечення [1,2].

Одним з важливих показників роботи спортивної школи, як показали результати наших досліджень, є стабільність контингенту що займаються, котра у свою чергу залежить від:

- рівня фізичного розвитку дітей;
- небажання займатися даним видом спорту;
- причини власних витрат на спортивний одяг і інвентар;
- небажання батьків;
- зміни місця проживання;
- відсутності кваліфікованих тренерів – викладачів;
- поганої матеріально-спортивної бази.

На сьогоднішній момент перед спортивними школами стоїть завдання забезпечити охоплення 20% дітей у віці 6-18 років регулярними заняттями фізичною культурою і спортом. У рішенні даного завдання фахівці спортивних шкіл зіштовхуються з проблемою відсутності інтересу у дітей до фізичної культури і спорту, зі зміною пріоритетів у створенні ідеалів і кумирів. Цьому послужила поява величезної кількості ігрових автоматів і комп'ютерних залів.

Наші дослідження виявили, що в системі спортивних шкіл існує проблема недостачі кваліфікованих кадрів, що обумовлено:

- небажанням керівників брати на роботу випускників фізкультурних ВНЗ через недостатню практичну підготовку;
- небажанням тренера жити в сільській місцевості;

- низькою заробітною платою;
- відсутністю матеріально-технічної бази;
- відсутністю стимулювання праці і відпочинку;
- поганими умовами праці;
- неухважністю організацій вищого рівня управління до роботи тренера.

Під впливом науково-технічного прогресу відкриваються кращі можливості для підвищення ефективності праці тренера в справі підготовки висококваліфікованих спортсменів. Для цього необхідно забезпечити спортивні школи сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями. А також приділити увагу організації підвищення кваліфікації й атестації фахівців спортивних шкіл.

Для збереження і розвитку мережі спортивних шкіл необхідно поліпшити їхнє фінансування. Проведені нами дослідження виявили, що основними джерелами фінансування спортивних шкіл є кошти засновника, бюджетні кошти, прибуток від усіх видів власної господарської діяльності, часткова оплата спортсменами-учнями вартості спортивної форми й інвентарю індивідуального користування, а також відрахування із соцстраху. Розподіл бюджетних засобів у спортивних школах здійснюється таким чином:

- 40-60% – фонд заробітної плати;
- до 20% – на учбово-спортивну роботу;
- до 10% – на оплату оренди спортивних споруджень;
- до 10% – на оплату комунальних послуг.

Однак не всі статті в кошторисі витрат спортивних шкіл повною мірою фінансуються. Для організації оздоровчих таборів, учбово-тренувальних зборів, участі в спортивних змаганнях, ремонт і придбання матеріально-спортивної бази, керівники шкіл змушені вдаватися до допомоги спонсорів, меценатів, здавати в оренду приміщення і спортивні спорудження; організовувати надання платних послуг населенню. На наш погляд, спортивні школи не досить уваги приділяють пошукові додаткових джерел фінансування. Так само необхідне посилення державної фінансової підтримки і надання допомоги в рішенні фінансових питань.

Практика роботи спортивних шкіл показує, що ведучу роль в організації ефективної діяльності школи займає директор. Сучасний директор спортивної школи, на наш погляд, повинен відповідати вимогам, пропонованим до менеджера, що у своїй діяльності виконує такі ролі:

- *головний керівник;*
- лідер;
- сполучна ланка;
- одержувач інформації;
- ~~розповсюдженець інформації;~~
- представник;
- підприємець;
- розподільник ресурсів;
- регулятор порушень (регулювання внутрішніх конфліктів);
- ведучий переговори.

Директор спортивної школи повинний бути готовий до професійної організаційно-управлінської, планово-економічної і конкретно-дослідницької підприємницької діяльності в ринкових умовах.

Відомо, що функціонування спортивних шкіл залежить від планування

діяльності. Під плануванням спортивних шкіл мається на увазі визначення ціннісних установок діяльності спортивних шкіл, цілей і необхідних ресурсів для здійснення учбово-тренувального процесу, організації участі вихованців спортивних шкіл у змаганнях різного рівня, організації оздоровчих таборів. Вищезазначені проблеми впливають на якість результатів діяльності спортивних шкіл.

Висновки

Висунуті нами проблеми ефективного функціонування спортивних шкіл ще не знайшли достатнього застосування в практиці. Однак, державна політика в сфері фізичної культури і спорту спрямована на вирішення таких завдань як удосконалення системи дитячо-юнацького спорту на науково – обґрунтованих засадах.

Література

1. Проект Закону України „Про спортивні школи”. – К.: Держкомспорт, 2004.- 19с.
2. Типове положення про дитячо-юнацьку спортивну школу, спеціалізовану дитячо-юнацьку школу олімпійського резерву. – К.: Держкомспорт, 1998.- 28с.
3. Артышевский В. Н. Обоснование путей совершенствования системы информационно-педагогического обеспечения тренеров ДЮСШ Украинской ССР: Автореферат дис... канд. пед. наук: 13.00.04. – К., 19981.-24 с.
4. Исаев А. А. Особенности педагогического мастерства тренеров детских спортивных коллективов: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01. – Л.,1981.-15с.
5. Синенко В.В. Организационно-педагогические условия эффективной деятельности директора ДЮСШ: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04.- Л., 1987.-22с.
6. Мелихова Т.М. Проблема подготовки спортивного резерва // ТИПФК.- 2000.- №4.-С.35-36.
7. Никитушкин В. Г. Формирование программно-нормативного обеспечения спортивных школ по олимпийским видам спорта // ТИПФК. – 2003.- №10. – С.35-38.
8. Приходько И. И., Ажиппо Л. В., Приходько А. И., Мудрика В. И. Оценка эффективности коллективного труда в СДЮШОР // Актуальные проблемы физического воспитания, спортивной тренировки и физкультурного образования. – Харьков: “Основа”. – 1992.-С.144-148.

PROBLEMS OF EFFECTIVE ACTIVITY SPORTS SCHOOLS IN MODERN SITUATION

Galyna PUTYATINA

Kharkiv State Academy of Physical Culture

Abstract. This article deals with major problems influencing on effective activity of sports schools.

Key words: sports schools, modern situation, effective activity.